

**PEQUSERLUTTULIORTARNEQ
TAASSUMALU
PINAVEERSAARTINNERA**

TRANSPARENCY INTERNATIONAL GREENLAND

INUIT PISINNAATITAAFFIINUT KALAALLIT NUNAATA SIUNNERSUISOQATIGIIVI

STOP

SULIASSAT

**PEQQUSERLUTTULIORTARNEQ
TAASSUMALU
PINAVEERSAARTINERA**

SULIASSAT

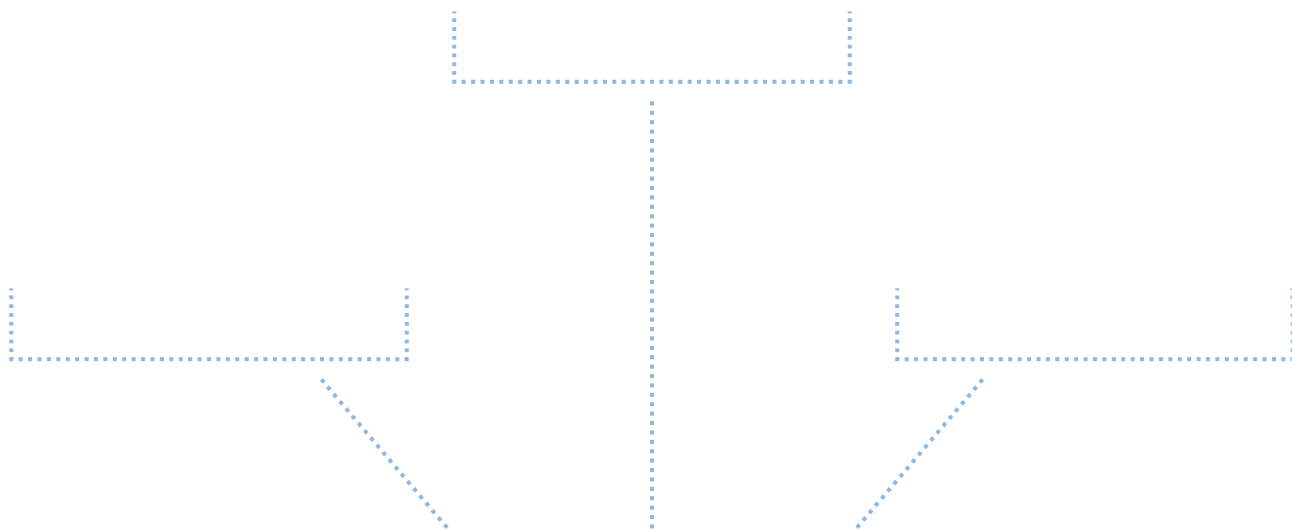
TRANSPARENCY INTERNATIONAL GREENLAND

INUIT PISINNAATITAAFFIINUT KALAALLIT NUNAATA SIUNNERSUISOQATIGIIVI

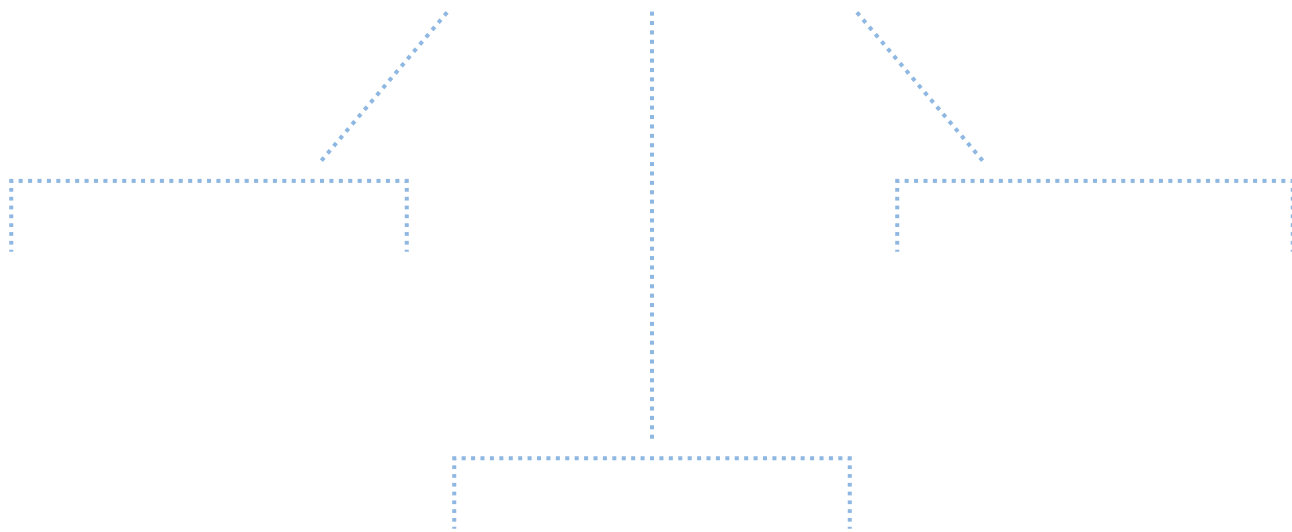
BRAIN STORM

**Illit oqaaseq "peqquserluttuliorneq" tusaraangakku
suna/suut eqqarsaatigisarpigit?**

Oqaatsit eqqaasatit pullartaasat iluikut allakkit.

PEQQUSERLUTTULIORNEQ

PEQQUSERLUTTULIORNEQ PEQQUSERLUTTULIORNERULLU OQALUTTUASSARTAA

Oqaluttuarisaaneq annikitsumik eqqartorlugu

Oqaaseq peqquserluttuliorneq isumaqarpoq suliniut sunaluunniit inatsimmik tunngavissaqarani isertortuullunilu aningaasanut tunngasoq. Nunarsuarmi tamarmi 1950´ikkunni 1960´ikkunnilu ilisima-tuut universitetinilu sulisut oqaaseq pinerluttuliorneq oqallisiga-lugulu sammisupilussuanngorpaat. Oqallinnerit aallartinnerannut peqqutaalluinnartut ilagaat suliffeqarfissuit niueqatigiinnerup ingerlanneqarnerani torersuinnarmik pissusilersorunnaarnerat. Sulif-feqarfissuit ilai allaat allat ajoqusertarlugit pissusilersulersimapput. Aningaasarpasuit peqquserluttuliornermut atorneraput. Aningaa-sarpasuit pissaanermik tigummialinnut ataasiakkaanut tuttalerput, nunap inuinit iluaqutaajunnaarlutik.

Ullumikkut nunat assigiinngitsut akornganni malittarisassat aalaja-ngersimasut peqquserluttuliornermut suliniarnermut suliffeqarfinn-ullu toqqaannartumik toqqaannangikkaluamilluunniit tunngasut piupput: FN-ip peqquserluttuliorneq pillugu isumaqatigiissutaa, FN-ip Global Compact, OECDip naalagaaffinnut amerlasuunut najoqqutas-sat aalajangersimasut malitassiai aamma OECD-ip nunani allani atorfillit akilerneqarlutik peqquserlutsinneqarsinnaanerinit akiuini-arnermut isumaqatigiissutaa. Nunatsinni pinerluttuliornermi inatsit atuuppoq, kisianni nunat allat inatsisiliornerat soorlu amerikkarmiut US Foreign Corrupt Practice Act aamma tuluit UK Bribery Act suliffe-qarfissuarnut Nunatsinnissaaq suliaqartunut pingaaruteqarsinnaap-put. Tamanna pissuteqarpoq nunat allamiut suliffeqarfissui Nunatsin-ni suliaqarnerminni peqquserluttuliorsimagunik USA-mi Tuluilluunni Nunaanni eqqartuunneqarsinnaagamik, nunani taakkunani siulersor-neqarfeqanngikkaluarlutik .

Peqquserluttuliorneq akiorniarlugu 1993-imi nunat assigiinngitsut akornganni peqatigiiffik Transparency International (TI) Peter Eigen-imit Verdensbanken-imilu sulisuusimasunit qulingiluaasunit aallartinneqar-poq. TI ataqatigiissumik peqquserluttuliorneq pillugu sulisutut ilisima-neqalerpoq aamma peqquserluttuliornermut nalileeriaaseq ”Corrupti-on Perceptions Index” ineriartortippaa. Ullumikkut nalileeriaaseq taanna

Transparency Internationalip peqquserluttuliorneq tassaanerarpaa iluanaarniutiginnarlugu oqartussaassuligaanermik atorneerluineq. Kikkulluunniit inuunermikkut, pilersorneqarnermikkut pilluarnermikkullu ajoquserneqartarnerat oqartussaasutut inissisimanermik atorneerluilluni inuit kiffaanngissusiagaaneqaraangata pisarpoq.

nunani 175-ini atorneqarpoq. Nalunaarsuiffimmi Kalaallit Nunaat ilaanngilaq. TI-p Kalaallit Nunaanni immikoortorta qarfia ateqarpoq Transparency International Greenland.

Begrebi peqquserluttuliorneq

Peqquserluttuliornerit tassaasinnaapput iliuutsit imaluunniit ilaginnaanerit, soorlu inuup kattuffulluunniit piginnaanini atorneerlukkuniuk assigiingitsunik iluanaarutissanik anguniaalluni. Assersuutitut taasinnaavavut

- akiliilluni peqquserlutsitsineq
- aningaasanik neqitaqarluni aqilisaaneq
- isumaqatigiinniarnermi isertortumik akiliineq
- soqutigisanik akkerliittoqarnermi
- nepotisme
- tunissuteqarnikkut
- aliikkusersuinerni
- iluaqutissiuiinissaq siunertarlugu iliuuseqarnermi tunissuteqartarnermi aningaasanillu tapersiinerit

Pisussilersuutit taakku tamarmik peqquserluttuliornerup iluaniipput, tamakkuninngalu pisoqaraangat inuit, suliffeqarfiit inuiaqatigiilluunniit tusaamaneqarnerat innarlerneqarsinnaavoq.

Pinngitsaaliilluni aningaasanik akiiliisitsineq, aningaasanik akiliilluni illersorneqarneq aamma pinerlunnikkut aningaasarsianik aningaaservinnut inisiinerit aamma begrebinut taakkununga ilaapput soorlu aamma akinut tunngasut unioqqutitsisumik isumaqatigiisutit pisortatigoortuni suliariumannittussarsiuussinerni.

S U L I A S S A T

.....
.....
.....
.....

**Kikkut peqquserluttuliorneq
pillugu oqallisilersimappat.
Qanga tamanna piva?**

.....
.....
.....
.....

**Sooq peqquserluttuliorneq
oqallisaalersimava?**

.....
.....
.....
.....

**Susoqaraangat peqquserlut-
tuliorneq pilersarpa?**

Peqquserluttuliorneq pineqaraangat nunarsuarmi sumiluunniit malittarisassat aalajangersimasut suut pineqartarnerinik taasisinnaavit.

.....

.....

.....

.....

Pinerluttuliorneq akiorniarlugu peqatigiiffik suna qangalu, kikkunnillu pilersinneqapa?

.....

.....

.....

.....

Transparency Internationalip suna/suut annermik ilisima-neqaatigivaa/-vai?

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....

Peqquserluttuliorneq pineqaraangat iliuitsit suut pineqarajuttarpat?

.....
.....
.....
.....

Peqquserluttuliorneq qanoq nassuiarneqarsinnaava?

.....
.....
.....
.....

Apeqqutit allat suut peqquserluttuliorneq pineqartillugu taaneqarsinnaappat?

ITISILERINEQ

Allaaserisaq Transparency Internationalimut isumasiuut atuariarlugu oqaatsit ataasiakkaat qanoq isumaqarneri paasiniakkit. Eqqartorsiuk isumasiornera eqqornerisoq/ajunnginnerisoq. Misilillugu oqaatsinut inuusuttut atortagaannut tulluarsarlugu ”nutsersiuk”.

APEQQUTIT EQQARSAATIGISASSAT

Eqimattakkaarlusi klassimiluunniit oqallisigisigit allallugillu

Pinerluttuliornerup suna/suut
ajornartor-siutitaraa/-rai?

.....

.....

.....

.....

Pinerluttuliorneq qanoq
kikkunnillu ajoqqusiisarpa?

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....

Pissilersuutiniq pinerluttuliornermut assersuutaasinnaasunik eqqaasaqarsinnaavit?

.....
.....
.....
.....

Nunatsinni pisimasunik pinerluttuliornermut assingusunik assersuutiniq eqqaasaqarsinnaavit?

.....
.....
.....
.....

Timersornerup iluani pinerluttuliornermut assersuutiniq eqqaasaqarsinnaavit?

**PEQQUSERLUTTULIORTARNEQ TAASSUMALU PINAVEERSAARTINNERA,
SULIASSAT**

© Transparency International Greenland

Atuakkiortut: Merete Smith-Sivertsen og Jimmy Hymøller

Naqiterisitsisarfimmi aaqqissuisoq: Bodil Karlshøj Poulsen og Ebbe Mortensen

Nutserisoq: Nanna Knudsen

Iliqqarneqarnera: m.m grafisk, www.mmgrafisk.dk

Nuutsillugulu naqiterneqarnera: LaserTryk A/S, Århus

Ilusaa siulleq, naqiterner siulleq

© Dacapo Publishing, Nuuk 2016

ISBN 978-87-92170-46-0

Transparency International Greenland: info@transparency.gl

Aningaasaleeqataasut: Grønlands Selvstyre, Tips og Lottomidlerne

9 788792 170460